

USNESENÍ

Krajský soud v Hradci Králové rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Magdaleny Ježkové a soudců JUDr. Jany Kábrtové a Mgr. Tomáše Blažka ve věci

žalobce: P. N.

proti

žalované: Vězeňská služba ČR, Věznice Valdice
sídlem nám. Míru 55, 507 11 Valdice

v řízení o „žalobě na porušení listovní svobody“ ze dne 18. 3. 2020,

takto:

- I. Žalobci se nepřiznává osvobození od soudních poplatků.
- II. Žádost žalobce o ustanovení zástupce k ochraně jeho práv v této věci se zamítá.
- III. Žaloba se odmítá.

Odůvodnění:

1. Krajskému soudu v Hradci Králové bylo dne 20. 3. 2020 doručeno podání žalobce ze dne 18. 3. 2020, nadepsané jako „žaloba na porušení listovní svobody, garantované čl. 13 Listiny“. Podle žalobce si žalovaná nezákonně vyžádala informace o obsahu odesílané korespondence, aby tak zjistila, kdo je „skutečným odesílatelem“ listovních zásilek. Žalobce jako odesílatel korespondence si nemohl koupit známky v době, kdy to potřeboval, proto využil nabídky jiného odsouzeného (T. J.) na odeslání pošty jeho prostřednictvím. Pan J., nemaje finanční prostředky, mohl státním orgánům odesílat poštu na účet věznice. Jednalo se celkem o tři zásilky (Krajskému státnímu zastupitelství v Ostravě, Obvodnímu soudu pro Prahu 10, Okresnímu soudu v Přerově). Žalovaná nejprve činila nátlak na žalobce a odsouzeného, jehož prostřednictvím žalobce poštu odeslal, aby souhlasili s otevřením pošty. Když toto oba odmítli, kontaktovala uvedené státní orgány, které byly adresáty zásilek, s tím, aby žalované sdělili, kdo byl skutečným odesílatelem zásilek. Žalobce v tomto spatřuje obcházení zákazu kontroly korespondence. Předmětné orgány pak žalované sdělily, že skutečným odesílatelem zásilek byl žalobce. Za to byl žalobci uložen kázeňský trest. Žalobce se obrací na soud, protože nápravu v této věci nezjednal ani Úřad na ochranu osobních údajů (vyřízení stížnosti pod č. j. UOOU-00117/19-4 ze dne 4. 3. 2020 bylo žalobci doručeno dne 9. 3. 2020).
2. Žalobce zároveň požádal soud o osvobození od soudních poplatků a o ustanovení zástupce.
3. Podle § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), „[ú]častník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením

předsedy senátu zčásti osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno. Dospěje-li však soud k závěru, že návrh zjevně nemůže být úspěšný, takovou žádost zamítne. Přiznané osvobození kdykoliv za řízení odejme, popřípadě i se zpětnou účinností, jestliže se do pravomocného skončení řízení ukáže, že poměry účastníka přiznané osvobození neodůvodňují, popřípadě neodůvodňovaly (...)“. Podle § 35 odst. 10 s. ř. s. platí, že navrhovateli, u něhož jsou předpoklady, aby byl osvobozen od soudních poplatků, a je-li to nezbytně třeba k ochraně jeho práv, může předseda senátu na návrh ustanovit usnesením zástupce, jímž může být i advokát.

4. Účastník tedy může být osvobozen od soudních poplatků při splnění těchto tří předpokladů: a) podání žádosti o osvobození od soudních poplatků; b) podaný návrh (na zahájení řízení) není zjevně neúspěšný; c) doložení nedostatku prostředků. Žalobce soudu doložil vyplněné prohlášení o osobních, majetkových a výdělkových poměrech, z něž vyplývá, že nemá žádné příjmy ani majetek, které by mu umožnily uhradit soudní poplatek v této věci. Žalobce dále předložil rozhodnutí soudů v jiných věcech, v nichž mu v minulosti bylo přiznáno osvobození od soudních poplatků.
5. Krajský soud však zároveň shledal, že podaný návrh zjevně nemůže být úspěšný. Žaloba je sice v mnoha ohledech nejasná a nekonkrétní, přičemž žalobce ji odmítl upřesnit. Na výzvu soudu, aby tak učinil, reagoval sdělením, že bez porady s právníkem nebude nic specifikovat, neboť by tím riskoval neúspěch žaloby „na nějakém procesním detailu“. Z podané žaloby a z listin, které k ní žalobce přiložil, lze ovšem s jistotou dovodit, že rozhodnutím žalované ze dne 22. 10. 2018 byl žalobci uložen kázeňský trest zákaz přijetí jednoho balíčku v kalendářním roce. Žalobce byl takto potrestán za skutek spočívající v tom, že v červenci 2018 nechal svoji úřední korespondenci postoupit k odeslání prostřednictvím odsouzeného T. J., který v té době (na rozdíl od žalobce) neměl k dispozici finanční prostředky na úhradu poštovních nákladů v souvislosti s úřední korespondencí. Odsouzený J. pak uvedenou úřední korespondenci postoupil k odeslání pod svým jménem a vychovatele požádal o její odeslání na náklady věznice. Stížnost žalobce proti uvedenému rozhodnutí o uložení kázeňského trestu byla zamítnuta rozhodnutím vedoucího oddělení výkonu trestu ve Věznici Valdice ze dne 30. 10. 2018, č. j. VS-120395-7/ČJ-2018-802232-KŘ (žalobce byl téhož dne s předmětným rozhodnutím seznámen).
6. Jestliže žalobce hodlal podat žalobu proti uvedenému rozhodnutí, kterým byla zamítnuta jeho stížnost proti rozhodnutí o uložení kázeňského trestu, pak je třeba uvést, že předmětné rozhodnutí nepodléhá soudnímu přezkumu [viz § 46 odst. 3 písm. c) a § 52 odst. 4 zákona č. 169/1999 Sb., o výkonu trestu odnětí svobody a o změně některých souvisejících zákonů]. Žalobu proti rozhodnutí správního orgánu je navíc nutno podat do dvou měsíců poté, kdy bylo rozhodnutí žalobci oznámeno (§ 72 odst. 1 s. ř. s.), takže i kdyby rozhodnutí o uložení daného kázeňského trestu nebylo zahrnuto mezi výluky ze soudního přezkumu, žaloba by byla podána opožděně.
7. Jestliže žalobce hodlal podat žalobu proti nějakému jinému aktu žalované (např. vyvíjení nátlaku k udělení souhlasu s otevřením korespondence, či kontaktování státních orgánů, které byly adresáty žalobcových zásilek), pak soud konstatuje, že žaloba byla zcela zjevně podána opožděně. Podle § 84 odst. 1 s. ř. s. totiž musí být žaloba na ochranu před nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením správního orgánu podána do dvou měsíců ode dne, kdy se žalobce dozvěděl o nezákonném zásahu. K žalobcem

popisovaným skutečností, které předcházely uložení kázeňského trestu, došlo již v průběhu roku 2018, žalobce však podal žalobu ke krajskému soudu až v březnu 2020. Nutno dodat, že stížnost k Úřadu na ochranu osobních údajů nelze v daném případě považovat za jiný právní prostředek ochrany nebo nápravy, který by bylo třeba vyčerpat před podáním zásahové žaloby.

8. Podaný návrh tedy zjevně nemůže být úspěšný a jeho případné doplnění advokátem by na tom nemohlo nic změnit. Z těchto důvodů soud zamítl žádost žalobce o osvobození od soudních poplatků a zároveň zamítl žádost žalobce o ustanovení zástupce k ochraně jeho práv v této věci.
9. Soud považoval za nadbytečné vyzývat za těchto okolností žalobce k uhrazení soudního poplatku a rovnou přistoupil k odmítnutí žaloby.
10. Podle § 46 odst. 1 s. ř. s. soud usnesením odmítne návrh, jestliže
 - a) soud o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat;
 - b) návrh byl podán předčasně nebo opožděně;
 - c) návrh byl podán osobou k tomu zjevně neoprávněnou;
 - d) návrh je podle tohoto zákona nepřijatelný.
11. Jak vyplývá z výše uvedeného, žalobce odmítl k výzvě soudu upřesnit, čeho přesně se podanou žalobou domáhá. Ať již však žalobce hodlal napadnout výše specifikované rozhodnutí správního orgánu, anebo jiný akt žalované, v obou případech platí, že je nutno žalobu odmítnout [a to buď podle § 46 odst. 1 písm. b) s. ř. s., jde-li o žalobu proti nezákonnému zásahu, anebo podle § 46 odst. 1 písm. d) ve spojitosti s § 68 písm. e) s. ř. s., jde-li o žalobu proti rozhodnutí správního orgánu].
12. Žalobce dále uváděl, že je třeba posoudit, zda by „se věci neměl účastnit i pan T. J.“, jelikož byl ve věci také „poškozeným“ (prolomením listovního tajemství, uložením kázeňského trestu). K tomu krajský soud uvádí, že je na panu J., aby aktivně hájil svá práva, pokud má za to, že do nich bylo zasaženo. Žalobci nepřísluší, aby to činil za něj.

Poučení:

Rozhodnutí nabývá právní moci dnem doručení účastníkům. Lze proti němu podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Hradec Králové 20. července 2020

JUDr. Magdalena Ježková v. r.
předsedkyně senátu